

Spis treści

OD AUTORÓW	str. 7
CZĘŚĆ OGÓLNA	str. 9
WSTĘP	str. 9
RYS HISTORYCZNY	str. 12
Rozwój kolposkopii i cytodiagnostyki ginekologicznej	str. 14
HISTOLOGIA BŁONY ŚLUZOWEJ SZYJKI MACICY	str. 23
METAPLAZJA PŁASKONABŁONKOWA SZYJKI MACICY	str. 28
KLASYFIKACJA HISTOLOGICZNA ZMIAN SZYJKI MACICY	str. 30
RAK SZYJKI MACICY	str. 32
KLASYFIKACJA MIKROSKOPOWYCH OBRAZÓW CYTOLOGICZNYCH WEDŁUG SYSTEMU (PROTOKOŁU) BETHESDA	str. 33
Komentarz	str. 35
OCENA BIOCENOZY POCHWY	str. 37
Wiadomości ogólne	str. 37
Przygotowanie treści pochwowej do oceny mikrobiologicznej	str. 44
Pobieranie i przygotowywanie treści pochwowej do oceny bakterioskopowej	str. 44
FLORA BAKTERYJNA POCHWY	str. 46
Pałeczka kwasu mlekowego	str. 46
A. Ziarenkowce Gram-dodatnie	str. 47
<i>Staphylococcus</i> (gronkowce)	str. 47
<i>Streptococcus</i> (paciorkowce)	str. 48
<i>Enterococcus</i> (enterokoki)	str. 48
B. Pałeczki Gram-ujemne	str. 48
Enterobacteriaceae	str. 48
<i>Escherichia coli</i> (pałeczka okrężnicy)	str. 49
<i>Proteus</i> (odmieniec)	str. 49
<i>Enterobacter</i>	str. 49
<i>Klebsiella</i>	str. 49
Inne pałeczki Gram-ujemne	str. 49
<i>Pseudomonas</i>	str. 49
C. Bakterie beztlenowe	str. 50
<i>Gardnerella vaginalis</i>	str. 50
<i>Mobiluncus</i>	str. 50
<i>Bacteroides</i> – pałeczki Gram-ujemne	str. 50
D. Inne bakterie występujące w pochwie	str. 50
<i>Vibrio</i> (przecinkowiec)	str. 50
Krętki	str. 51
<i>Neisseria gonorrhoeae</i> (dwoinka rzeżączki)	str. 51
Corynebacteriaceae (maczugowce)	str. 51
DIAGNOSTYKA GRZYBICY (DROŹDŻYCY) POCHWY	str. 51
DIAGNOSTYKA RZĘSISTKOWICY POCHWY	str. 55
Barwienie przyżyciowe rzęsistków pochwowych metodą Millera	str. 56
Barwienie rzęsistków pochwowych w preparatach utrwalonych	str. 57
BAKTERYJNA WAGINOZA, BEZTLENOWCOWE ZAKAŻENIE POCHWY, NIEŻYT POCHWY (BV)	str. 58
Skala Amsela	str. 59
Ocena pH pochwy	str. 59
Skala Nugenta	str. 59
ZAPALENIA BAKTERYJNE POCHWY I SZYJKI MACICY	str. 61
ZAKAŻENIA SZYJKI MACICY DROBNOUSTROJAMI <i>CHLAMYDIA TRACHOMATIS</i>	str. 62
ZAKAŻENIA WIRUSOWE SZYJKI MACICY	str. 66
Zakażenia wirusami brodawczaka ludzkiego	str. 66
Zakażenia wirusami opryszczki zwykłej	str. 68

WYPOSAŻENIE GABINETU KOLPOSKOPOWEGO	str. 69
Kolposkop	str. 69
Wyposażenie dodatkowe	str. 71
TECHNIKA BADANIA KOLPOSKOPOWEGO	str. 71
Etap I	str. 72
Etap II	str. 72
Etap III	str. 72
ODCZYNNIKI STOSOWANE W KOLPOSKOPII ROZSZERZONEJ	str. 73
A. Wodny roztwór kwasu octowego	str. 73
B. Płyn Lougola	str. 74
POBIERANIE ROZMAZÓW DO BADANIA CYTOLOGICZNEGO	str. 75
POBIERANIE MATERIAŁU TKANKOWEGO DO BADANIA HISTOPATOLOGICZNEGO	str. 76
MIANOWNICTWO KOLPOSKOPOWE ZMIAN SZYJKI MACICY	str. 76
Międzynarodowa klasyfikacja obrazów kolposkopowych, Barcelona 2002	str. 76
Międzynarodowa klasyfikacja obrazów kolposkopowych (IFCPC Nomenclature)	str. 78
Komentarz	str. 79
CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	str. 85
OBRAZY KOLPOSKOPOWE PRAWIDŁOWE	str. 85
Nabłonek wielowarstwowy płaski prawidłowy (<i>epithelium squamosum normalis</i>)	str. 85
Nabłonek dojrzały (<i>maturus</i>)	str. 85
Nabłonek zanikowy (<i>atrophia senilis</i>)	str. 89
Nabłonek walcowaty (<i>epithelium columnarum</i>) – ektopia	str. 91
Nabłonek metaplastyczny (<i>epithelium squamosum metaplasticum</i>)	str. 100
Ektopia doczesnowa szyjki macicy (<i>ectopia decidualis vel deciduosis</i>)	str. 116
OBRAZY KOLPOSKOPOWE NIEPRAWIDŁOWE (PODEJRZANE), CZYLI ATYPOWA STREFA PRZEKSZTAŁCEN NABŁONKOWYCH (TRANSFORMATIO ATYPICA)	str. 124
Obrazy kolposkopowe zmian nabłonkowych małego stopnia	str. 127
Obrazy kolposkopowe zmian nabłonkowych dużego stopnia	str. 131
Intensywne i szybkie zbielenie nabłonka po kwasie octowym	str. 131
Mozaika (<i>mosaicum</i>) albo mozaikowatość (<i>mosaicismus</i>)	str. 137
Punkcikowanie (<i>punctatio</i>)	str. 142
Obrazy kolposkopowe zmian niespecyficzných szyjki macicy	str. 145
Rogowacenie białe (<i>hyperkeratosis</i>)	str. 146
Nadżerka prawdziwa (<i>erosio vera</i>)	str. 148
Pole nabłonkowe jodonegatywne (<i>area epithelialis iodonegativa</i>)	str. 150
Obrazy kolposkopowe sugerujące raka szyjki macicy	str. 154
Nadmierne nieprawidłowe unaczynienie (<i>hypervascularisatio atypica</i>)	str. 155
Obrazy kolposkopowe sugerujące raka płaskonabłonkowego	str. 159
Obrazy kolposkopowe sugerujące raka gruczolowego	str. 171
Różnicowanie pomiędzy obrazami kolposkopowymi sugerującymi zmiany nabłonkowe małego stopnia a zmianami parafizjologicznymi szyjki macicy	str. 174
Inne obrazy kolposkopowe	str. 175
Kłykciny (<i>Condylomata plana</i>)	str. 175
Polip szyjkowy (<i>polypus cervicalis</i>)	str. 179
Zmiany zapalne i zakażenia bakteryjne szyjki macicy	str. 181
Rzęsistkowica pochwy (<i>trichomoniasis vaginalis</i>)	str. 187
Zapalenie grzybicze (drożdżakowe) szyjki macicy (<i>colpitis mycotica</i>)	str. 190
Bacterial vaginosis – BV	str. 190
Obrazy kolposkopowe po zabiegach destrukcyjnych szyjki macicy	str. 193
10. doba po zabiegu	str. 193
20. doba po zabiegu	str. 193
30. doba po zabiegu	str. 197
3 miesiące po zabiegu	str. 198
Endometrioza – gruczolistość szyjki macicy (<i>endometriosis colli uteri</i>)	str. 199

KOLPOSKOPIA W CIĄŻY	str. 203
Postępowanie w ciąży w przypadkach uzyskania dodatnich wyników badania kolposkopowego i cytologicznego szyjki macicy	str. 206
Miejsce kolposkopii w opiece nad kobietami ciężarnymi	str. 206
NAJCZĘSTSZE BŁĘDY I TRUDNOŚCI ROZPOZNAWCZE W KOLPOSKOPII	str. 207
Nieużywanie filtrów w trakcie badania kolposkopowego	str. 207
Nieprawidłowe postępowanie przy usuwaniu nadmiaru treści pochwowej z powierzchni szyjki	str. 208
Błędna ocena próby jodowej	str. 208
Stosowanie płynu Lougola o nieprawidłowym składzie lub źle przechowywanego	str. 208
Stosowanie niewłaściwych wzierników pochwowych	str. 208
Różnicowanie pomiędzy obrazami kolposkopowymi zmian małego stopnia a zmianami parafizjologicznymi – z prawidłową strefą przekształceń nabłonkowych (<i>transformatio typica</i>)	str. 208
Różnicowanie punkcikowania zwykłego (prostego, płaskiego) i punkcikowania wypukłego (brodawkowego)	str. 209
Różnicowanie obrazów subklinicznych zakażeń wirusem HPV z obrazami strefy nietypowej regeneracji	str. 209
Obrazy kolposkopowe niezadowolające (niesatysfakcjonujące)	str. 210
Trudności diagnostyczne u kobiet w ciąży	str. 210
Różnicowanie ektopii doczesnowej i raka szyjki macicy	str. 211
Zaburzona biocenoza pochwy	str. 211
Okres po menopauzie	str. 212
FORMUŁOWANIE ROZPOZNANIA KOLPOSKOPOWEGO	str. 212
BIBLIOGRAFIA	str. 215
INDEKS	str. 227